

## Конкурс “Образование по права на децата”

✓ Кратко представяне на участника/участниците (име, клас, училище, населено място и пр.). Важно е да посочите електронна поща и/или телефон за връзка, при нужда от допълнителна информация от наша страна.

Екипът за подкрепа на личностното развитие в Първо основно училище „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Гоце Делчев се самопредизвика да участва в конкурса „Образование по права на децата“. Идеята, детските права да се вплетат със задълженията на децата чрез игра, е по модела: “учене с преживяване”. Далеч от умствената умора и потопени в любимото занимание – да се забавляват – те могат да усвояват умения, да отстояват себе си, без по този начин да манипулират останалите. Правата са начин децата да се чувстват сигурни, но в свят с ясни задължения.

Екипът се състои от двама психолози, ресурсен учител и логопед. Негов председател е заместник директорът УД Магдалена Кирилова Цветкова-Бусарова. Членовете на екипа се ползват с доверието на педагогическите специалисти, Обществения съвет в училището, родителският актив и с любовта на децата. Екипът за подкрепа на личностното развитие има опит в организирането на събития, благотворителни инициативи, кампании, конкурси, тренинги, състезания, игри.

*„Всяка нова възможност е начин да отправим мислите си в нова, неизследвана посока и да се развиваме“ – споделят специалистите.* Техният поглед е новаторски, а подходът на работата им носи голям енергиен заряд. Екипът се опира на взаимното уважение, установените до момента традиции и принципи на училището в работата с децата. В настоящия конкурс те партнират с Ученическия съвет и Доброволчески клуб „Подай ръка“.

Телефон за връзка: 0893461720 - Магдалена Цветкова-Бусарова

e-mail: [parvo\\_gd@parvo-gd.org](mailto:parvo_gd@parvo-gd.org)

✓ Кратък отговор на въпроса: „Защо правата на децата са важни за мен/нас?“.

Правата на децата са отговорността на възрастните да ги прилагат, така че те да растат здрави и способни, да станат отговорни, действащи и мислещи хора. Като възрастни, ние знаем, че детето постепенно се учи да формира мнение, да го изразява. Не бива да бъде оставяно да взема самостоятелни решения преди да е готово за това.

"Защо правата на децата са важни за мен/нас?" - попитахме и нашите ученици.

*“Правата на децата са също толкова важни, както и на един възрастен човек. Всеки един от нас е индивидуална и уникална личност, затова всички имаме права, а децата не правят изключение.”* - споделя петокласничка.

Друга ученичка ни споделя: *“Правата на децата са важни за мен, защото както възрастните, така и децата трябва да имат права и да бъдат изслушвани. Според мен всяко едно дете трябва да има право на свобода; да може да избира целите и мечтите си, да прави това, което му харесва и обича, а родителите му да го подкрепят”.*

*“Правата съдействат за хармонични взаимоотношения”* - споделя друга петокласничка, която добавя, че те гарантират безопасността и сигурността на детето, като го поставят в центъра на вниманието.

✓ Конкретни цели на представената дейност и проблем, който мислим, че тя ще подобри.

Цел 1: Учениците да научат, че децата имат права и те са еднакви за всички по света.  
Цел 2: По пътя на играта децата да достигнат до по-пълното разбиране на думи като право, задължение, отговорност.

Напоследък се сблъскваме с интересен социален феномен: децата знаят своите права, но не и задължения. *“Аз имам право...”*. Право на какво? Да получиш образование, да имаш достъп до безплатно здравеопазване... Но всички ние получавайки - трябва и да даваме от себе си.

*“... но не желая никога да ми поставя правила”*. Правилата не са ограничения - отговаряме. Те са задължителна норма, извън която в поколенията няма да има хармония. Такова изречение звучи тежко. Разбираме, че изричайки го дете, е протест обърнат към възрастните. И така резултатите са видими: детето започва само да решава да ходи ли на училище; колко време да остане зад чина; кога да напусне класната стая. Страхното е, че излизайки само в опасния свят и предпочитайки го пред безопасната училищна среда, то може да стане лесна жертва на “дилърите на щастие” и да посегне към дрогата, алкохола, цигарите, наргилетата, енергийните напитки и да навлезе в живот, за който не е било готово. Всичко това рефлектира със смазваща сила, върху неукрепналата психика и руши младата личност. Отстрани изглежда, че се отказва от основно свое право - това на защита. Животът без правила е изкушаващ. Идва етап, когато неудовлетворението и разочарованието се чувства като личен провал и омраза най-вече към себе си. До един момент всичко и всеки е виновен, а в следващия вече не обичаме себе си и започваме да не харесваме човешкия си образ. Раняващо е да гледаш такъв млад човек, който не цени себе си. И откъде започна всичко!? От неразбраните права, правила, отговорност. Тъжно. Болезнено. Но не е време за отчаяние. Не е време за думи. “Дела трябва” - пише Васил Иванов Кунчев (Левски). Водещото да участваме в настоящия конкурс, нашата идея, е да подкрепим доброто начинание и да отправим призив за вяра в новия ден. Не сте сами! И вие, както и ние, ще продължаваме да търсим решенията на проблемите в обществото ни и да помагаме за обръщането на всяко дете кривото разбиране за модерност, за цивилизация.

Благодарим!

**Описание на дейността и основни стъпки за изпълнението ѝ (възможно най-подробно, така че да може да бъде приложена и в други училища).**

Състезателна игра “Права и задължения”

Дванадесет ученици се разделят сами на два равни отбора. Това може да стане по много и разнообразни начини в зависимост от въображението на организаторите. Един от тях е, като първо се определят капитаните и те посочат, кой ще влезе в техния отбор. Предварително са подготвени 12 балона (по два от цвят). Вътре в тях са пъхнати листчета със съдържащи на тях задължения на учениците. Задълженията в еднаквите балони са сходни. Например: “Да не закъснявам за училище”; “Да си пиша редовно домашните”. След като отборите са съставени, всеки участник си избира един балон. Играчите с еднакъв цвят балон ще се състезават заедно. Нека случайността да определи кой с кого ще се надпреварва.

Избира се игрално поле. Желателно е да бъде широко и равно място. Поставят се конуси или други видими знаци. Ако изберем да са конуси, тогава върху тях можем да залепим стикер с конкретно право на детето. Забележка: Броят на конусите и броят на състезателите в един отбор са равни (В случая те трябва да бъдат шест и съответно да се подберат шест права).

Предварително се избира подходящо превозно средство - тротинетка, велосипед, скейтборд, ховърборд, ролери, кьнки. На първо място за нас е детската безопасност. Начало на играта:

Отборите се подреждат в две редици. Участниците с еднакъв цвят балони застават един до друг, за да се състезават заедно. Капитаните стартират първи. Те пукат балона, прочитат на глас задължението и чак тогава тръгват с избраното от организаторите детско превозно средство. Целта им е докато се движат и лавират между конусите да намерят онова право, което се свързва с техните задължения. Например: “Да си пиша домашните редовно” и “Да не закъснявам за училище” се свързва с конус и надпис “Всяко дете има право на образование”. Заобикалят го. Връщат се в своя отбор. Пукат балона на следващия състезател, който трябва да прочете на глас написаното, да се качи на своя “превоз” и да тръгне по трасето. Състезанието свършва, когато имаме отбор победител, а това означава, че и последният състезател се е върнал в редицата.

**✓ Умения, които ще бъдат развивани с дейността.**

- Работа в екип;
- Спортменски дух;
- Сплотеност;
- Справедливост;
- Социалната и емоционалната интелигентност;
- Взаимно уважение;
- Отговорност;
- Създаване на нови приятелства;
- Честност и спазване на правила;
- Умения да се забавляват заедно;
- Желание да прекарват време с другите;
- Концентрация, координация, самоорганизация;
- Да свързват свое детско право с конкретни задължения.

В играта децата черпят идеи как да запълват свободното си време. Те могат да бъдат научени да мерят сили в състезателните игри, а не в противоборство. В играта се учат да зачитат правата на другите.

**✓ Необходими материали.**

6 броя конуси или други знаци видими отдалеч.

6 броя стикери с по едно детско право. Поставят се върху конусите.

12 балона (по два от цвят, 6x2).

12 листчета, които се пъхат в балоните.

Задължително условие е балоните от един цвят да съдържат в себе си сходни детски задължения, защото състезателите стартират заедно и трябва да търсят общото им право.

2 тротинетки (за всеки отбор по една).

Забележка: Тротинетките могат да бъдат сменени с велосипеди, скейтборди, ролери, кьнки или друго превозно средство, което децата умеят да използват.

Спортна площадка. Мястото да е широко, равно и подходящо за състезание на колела. Награди за победителите.

Грамоти за участие.

Подходяща музика.

**✓ Към каква група е насочена дейността: възраст, брой участници и пр.**

Дванадесет участника.

Подходящо за ученици до 13 години.

За предпочитане е участниците да са от един клас. Може да участват паралелки от един випуск.